

Terebess Collection

Wallace Stevens (1879-1955)

Thirteen Ways of Looking at a Blackbird

I

1]Among twenty snowy mountains,
The only moving thing
Was the eye of the blackbird.

II

I was of three minds,
Like a tree
In which there are three blackbirds.

III

The blackbird whirled in the autumn winds.
It was a small part of the pantomime.

IV

A man and a woman
Are one.
A man and a woman and a blackbird
Are one.

V

I do not know which to prefer,
The beauty of inflections
Or the beauty of innuendoes,
The blackbird whistling
Or just after.

VI

Icicles filled the long window
With barbaric glass.
The shadow of the blackbird
Crossed it, to and fro.
The mood
Traced in the shadow
An indecipherable cause.

VII

^{2]}O thin men of Haddam,
Why do you imagine golden birds?
Do you not see how the blackbird
Walks around the feet
Of the women about you?

VIII

I know noble accents
And lucid, inescapable rhythms;
But I know, too,
That the blackbird is involved
In what I know.

IX

When the blackbird flew out of sight,
It marked the edge
Of one of many circles.

X

At the sight of blackbirds
Flying in a green light,
^{3]}Even the bawds of euphony
Would cry out sharply.

XI

He rode over Connecticut
In a glass coach.
Once, a fear pierced him,
In that he mistook
The shadow of his equipage
For blackbirds.

XII

The river is moving.
The blackbird must be flying.

XIII

It was evening all afternoon.
It was snowing

**And it was going to snow.
The blackbird sat
In the cedar-limbs.**

First publication: *Others* (Dec. 1917): 109-11

Notes

1] In a letter to L. W. Payne, Jr., Stevens patiently explained that the poem dealt with sense experiences or "sensations" (Letters, 251).

2] Haddam: a town in Connecticut whose men may have dug once for gold but whose distinctively "Yankee" -sounding name accounted for its use here (Letters, 251, 786).

3] bawds of euphony: evidently, literary critics, those who make money off other men's enjoyment of harmony (Letters, 340).

A RIGÓ-NÉZÉS TIZENHÁROM CSÍNJA

Terebess Gábor fordítása

Modern nyugati haiku, Orpheusz Kiadó, Budapest, 2005, 174-177. oldal

I.

**Hús havas hegygerincen át
Más se rezdült,
Mint a rigó félszeme.**

II.

**Szellemem három volt:
Mint egy fa
Három rigójával.**

III.

**Kerge rigó az őszi szélben:
Egy pantomim csöpp jelenete.**

IV.

Egy férfi meg egy nő:

Egy-az.
Egy férfi meg egy nő meg egy rigó:
Egy-az.

V.
Nem tudom, mit válasszak,
A modulációk gyönyörűségét,
Vagy a sejtetésekét inkább?
Míg fütyül a rigó, azt,
Vagy ha elhallgat?

VI.
A magas ablakon
Jégcsapok barbár üvege.
A rigó árnyéka
Ingázott rajta, oda-vissza.
Megfejtethetlen
Ez az árnyékadta
Hangulat.

VII.
Ó vékonypénzű haddamiak,
Miért álmodtok aranymadarokról?
Nem látjátok a rigót,
Hogy sétálja körbe
Asszonyaitok lábát?

VIII.
Tudok nemes dallamot,
És tiszta, elragadó ritmust;
De azt is tudom,
Hogy a rigó benne van abban,
Amit tudok.

IX.
Mikor a rigó kirepült látókörömből,
Szélét jelezte
Egy körnek a sok közül.

X.
A zöld fényben
Röpülő rigók láttán,
Még a harmónia-rablók is
Hangosan felzokognának.

XI.
Üveghintóban ügetett
Végig Connecticuton.
Megijedt attól,
Hogy a fogat
Árnyékát
Rigórajnak nézte.

XII.
A folyó mozgásban van.
A rigónak röpülnie kell.

XIII.
Estébe hajlott egész délután.
Esett a hó
Egyre csak esett.
Cédrus ágbogai közt
Ült a rigó.

További magyar fordítások:

John Steil linómetszete

A FEKETERIGÓ SZEMLÉLETÉNEK TIZENHÁROM MÓDJA

Somlyó György fordítása

- 1**
Húsz hófödte csúcs közt
semmi se mozdult,
csak a fekete rigó szeme.
- 2**
Háromfélét gondoltam,
mint egy fa, melyben
három fekete rigó fészkel.
- 3**
Feketerigó pörgött az őszi szélben,
csöpp részeként a pantomimnek.
- 4**
Egy férfi meg egy nő,
az egy.
Egy férfi meg egy nő meg egy fekete rigó
is egy.

5
Nem tudom, mit szeressek jobban,
a gyönyörű hangzatokat,
vagy a gyönyörű sugallatot,
a feketerigó trilláit
vagy utána a csendet.

6
Jégcsapok földték a magas ablakot
barbár üveggel.
Át- meg átsuhant rajta
a feketerigó árnya.
S árnyában
valami megfoghatatlant
érezte a sejtelem.

7
Ó vézna haddami emberek,
miért képzelegtek arany madarokról?
Nem látjátok a feketerigót
lépegetni asszonyaitok
lába körül?

8
Tudok nemes zengzeteket
s tévedhetetlen, tiszta ritmusokat.
De tudom azt is,
hogy a feketerigó tudja mindazt,
amit én tudok.

9
Mikor a feketerigó látkörön túl repült,
csak egyiknek határát
lépte át a sok látkör közül.

10
Látva, ahogy a feketerigók
a zöld fényben repülnek,
még a széphanzás kerítői is
élesen felkiáltanak.

11
Üvegezett kocsiban
hajtott át Connecticutön.
Egyszerre rémület fogta el:
feketerigók seregének
nézte
a kocsit árnyát.

12
A folyó halad.
A feketerigónak szállnia kell.

13
Egész délután este volt.
Szakadt a hó,

**és nem akart végeszakadni.
A fekete rigó
ott ült cédrusfa-ágán.**

John Steil linómetszete

A FEKETERIGÓ TIZENHÁROMFELŐL

Tandori Dezső fordítása

I

**Húsz havas hegy közt
Egyetlen moccanás:
Feketerigószem.**

II

**Háromféleképp voltam:
Mint egy fa
Három fekete rigóval.**

III

**Őszi szélben fekete rigó kavargott.
Parányi része volt a pantomimnek.**

IV

**Egy férfi, egy nő:
Egy.
Egy férfi, egy nő, egy fekete rigó:
Egy.**

V

**Nem is tudom, melyik szebb:
A változatok szövevénye
Vagy a sugallatoké,
A fekete rigó, mikor énekel,
Vagy nyomban utána.**

VI

**Jégcsapok barbár
Üvege a hosszú ablakon.**

A feketerigó árnya
Átvillant rajta kétszer.
Követtem benne
Egy felderíthetetlen
Ok nyomát.

VII
Ó, Haddam cingárai, mért
Képzeltök arany madarokról?
Nem látjátok, a feketerigó
Hogy jár-kei hölgyeitek
Lábainál?

VIII
Tudok sok ékes hangsúlyt,
Sok fényes, sodró ritmust;
De azt is tudom, hogy
A feketerigó benne van
Abban, amit tudok.

IX
Ahogy a feketerigó eltűnt
A szemhatáromon, érintőt
Húzott egy körhöz a sok közül.

X
Ahogy a feketerigók
Zöld fényben szállnak:
Még a széphangzás kerítői is
Hujángatnának a láttán.

XI
Üveghintóban haladt az utas
Connecticuton át.
Megrémült hirtelen:
A kocsi árnyát
Egy csapat
Feketerigónak látta.

XII
A folyó már mozgás.
A feketerigónak szállnia kell.

XIII
Már délutánra este lett.
Havazott, és
Látszott, havazni fog.
A feketerigó ott ült
A cédrus lombja közt.

John Steil linómetszete

A FEKETERIGÓ-SZEMLÉLÉS TIZENHÁROM MÓDJA

Tornai József fordítása

I

**Hús havas hegyen át
nem volt más mozgó dolog csak a fekete rigó szeme.**

II

**Három lélek voltam,
mint az a fa,
melyen három fekete rigó ült.**

III

**A fekete rigó ide-oda fordult az őszi szelekben.
Mintha csak egy kis pantomimot mutatna be.**

IV

**Egy férfi meg egy nő összesen egy.
Egy férfi meg egy nő meg egy fekete rigó
összesen egy.**

V

**Nem tudom, mit szeressek inkább:
a hajlítások szépségét
vagy a sejtetések szépségét,
a fekete rigó fütyét
vagy a csöndet azután.**

VI

**A jégcsapok durva üveggé
tették a hosszú ablakot.
A fekete rigó árnyéka
föl-lecikázott rajta.
Ez az ugrálás valami
megfejtethetetlen dolog nyomát
hagyta árnyékán.**

VII

Ó soványka haddami férfiak,

mit képzelődtök ti aranymadarokról?
Nem látjátok, hogy ott járkál
a feketerigó asszonyaitok lábainál?

VIII

Ismerek nemes hangokat,
ellenállhatatlan ritmusokat,
de azt is tudom,
hogy a feketerigó legfőbb részese
az én tudásomnak.

IX

Mikor a feketerigó eltűnik látókörömből,
csak az egyik kört rajzolja meg a sok közül.

X

A zöld fényben szálló
feketerigó láttán
még a dallamosság kerítői is
hangosan fölkiáltanak.

XI

Üveges hintón utazott
Connecticuton át.
Hirtelen beleszúrt a félelem
s ettől a kocsi árnyékát
tévesen feketerigó-
csapatnak nézte.

XII

A folyó áramlik.
A feketerigó persze, hogy röpül.

XIII

Egész délután este volt.
Havazott,
reménytelenül, beláthatatlanul.
A feketerigó csak ült
a cédrusfaágon.